

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: *115948/2009*

Érkezett: 2009 FEBR 02

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 94.§ (1) bekezdése alapján „a *Polgári Törvénykönyvről*” szóló T/5949. számú törvényjavaslatához a következő

módosító javaslatot

terjesztem elő:

1. A törvényjavaslat 3:198.§-ának (1) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(1) Rokonaival szemben tartásra [az] jogosult [tartásra]az, aki [arra rászorult, mert] magát önhibáján kívül nem képes eltartani (rászorult) és akinek tartásra kötelezhető házastársa, volt házastársa, bejegyzett élettársa, volt bejegyzett élettársa vagy volt élettársa nincs.”

2. A törvényjavaslat 3:199.§-a az alábbiak szerint módosul:

„3:199. § [A tartási képesség]

Nem köteles mást eltartani az, aki ezáltal saját szükséges tartását [**vagy a tartás sorrendjében a jogosultat megelőző személy tartását**] veszélyeztetné. Ez a szabály a szülőnek a kiskorú gyermekével szemben fennálló tartási kötelezettségére nem irányadó.”

3. A törvényjavaslat 3:200.§-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„3:200.§ [A tartásra kötelezettek]

(1) A tartásra szoruló személyt – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – elsősorban gyermekei kötelesek eltartani.

(2) Ha a tartásra szoruló személynek tartásra kötelezhető leszármazója nincs, őt – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – házastársa, ennek hiányában volt házastársa köteles tartani.

(3) Ha a tartásra szoruló személynek tartásra kötelezhető leszármazója, házastársa, volt házastársa nincs, őt – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – felmenői kötelesek tartani. A közelebbi felmenő a távolabbi felmenőt a sorrendben megelőzi.

(4) A tartási kötelezettség egy sorban terheli

- a) a tartásra szorulótlól a leszármazás rendjén egyenlő távolságra lévő leszármazókat,
- b) a tartásra szorulótlól a leszármazás rendjén egyenlő távolságra lévő felmenőket
- c) a volt házastársakat.

(5) Ha a tartásra kötelezettek közül valamelyik tartásra nem kötelezhető, a tartási kötelezettség helyettük gyermekeiket terheli (helyettesítés). A helyettesítés nem alkalmazható a dédszülőknél távolabbi felmenők leszármazóira illetve a házastárs, volt házastárs gyermekére, kivéve, ha tartásról a jogosult hosszabb időn át gondoskodott.

4. A törvényjavaslat 3:202.§-ának (2) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(2) Az (1) bekezdésben foglalt feltételekkel köteles eltartani a gyermek [a gyermeket] az őt nevelő más személyt.”

5. A törvényjavaslat 3:203.§-az alábbiak szerint módosul:

„3:203. § [A tartás sorrendje a gyermekek és a szülők között]

Tartásra

- a) a vérszerinti gyermek, a szülő házastársa, bejegyzett élettársa által nevelt gyermek és a gyermeket nevelő más személy által nevelt gyermek, illetve
- b) a vérszerinti szülő – ha a jogi feltételek egyébként fennállnak – a szülő házastársa és bejegyzett élettársa, illetve a gyermeket nevelő más személy egysorban jogosult.

6. A törvényjavaslat 3:199.§-az alábbiak szerint módosul:

„3:204. § [A tartási kötelezettség teljesítése]

(1) Több egy sorban kötelezett között a tartási kötelezettség a kereseti, jövedelmi, vagyoni viszonyaik és teljesítőképességük arányában oszlik meg.

(2) [Ha a tartásra köteles személy a tartás alól mentesül, a rá eső tartás a vele egy sorban álló kötelezettekre, ilyenek hiányában pedig a sorban utána kötelezettekre hárul.

(3)] Annak a tartásra kötelezettnek a javára, aki a tartásra jogosultat személyesen gondozza, az ezzel járó tevékenységet és egyéb terhet a tartási kötelezettség megállapításánál figyelembe kell venni.”

7. A törvényjavaslat 3:205.§-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„3:205. § [A tartásra való jogosultság sorrendje]

(1) A tartásra köteles személy – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – akkor is legfeljebb a jövedelme felét meg nem haladó mértékben kötelezhető tartásra, ha több személy eltartására köteles.

(2) Kiskorú gyermekét a szülő saját megélhetése terhére, az (1) bekezdésben meghatározott mértéken felül is köteles tartani, a kiskorú gyermekek részére pénzben fizetendő tartásdíj együttes havi összege azonban nem haladhatja meg a tartásra kötelezett szülő havi jövedelmének felét.

(3) Ha az (1) bekezdésben meghatározott összeg nem fedezi valamennyi tartásra jogosult igényét, a tartásra kötelezett – ha e törvény eltérően nem rendelkezik - tartásra csak az (4) bekezdésben meghatározott tartási sorrend szerint kötelezhető.

(4) A tartási sorrendben

- a) a kiskorú leszármazó igénye a nagykorú leszármazóét,
- b) a leszármazás rendjén közelebbi rokon igénye a távolabbi rokonét,
- c) a leszármazás rendjén azonos távolságra lévő leszármazó igénye a felmenőét,
- d) a leszármazás rendjén azonos távolságra lévő egyenesági rokon igénye az oldalági rokonét
- e) a házastárs igénye a volt házastársét és a szülőét

megelőzi, azzal, hogy a tartásra az ükunokával egy sorban jogosultak az ükunokánál távolabbi leszármazók illetve az ükszüllővel az ükszüllőnél távolabbi felmenők.

(5) A kötelezett a sorrendben hátrébb álló igénye alapján tartásra csak akkor kötelezhető, ha a sorrendben előrébb állók tartási igényét az (1) bekezdésben meghatározott összeg fedezi. Ha a rendelkezésre álló összegből az egy sorban jogosultak valamennyi igénye nem elégíthető ki, a kötelezett a jogosultak igényeinek arányos, részbeni kielégítésére kötelezhető.”

8. A törvényjavaslat 3:208.§-ának (5) bekezdése az alábbiak szerint módosul:

„(5) Ha a jogosult a tartásra csak részben szorul rá, tartáskiegészítés illeti meg. [Ha a jogosult rászorultsága teljes, de a tartására elsősorban köteles rokonai nem képesek az indokolt szükségleteinek megfelelő tartást nyújtani, a sorban következő kötelezettektől kérhet tartáskiegészítést.] Ez a szabály megfelelően alkalmazandó akkor is, ha a megelőző kötelezettek csak a szükséges tartás egy részének teljesítésére kötelezhetők.”

Indokolás

1. A szöveg módosítása az egyszerűsítést célozza.
2. Itt nem indokolt a megelőzően jogosultak tartására utalni, mert arról a jogosulti sorrend kapcsán a törvény külön rendelkezik.
3. A módosítás indoka az, hogy megteremtse az összhangot a rokонтartás és a rokonok törvényes öröklési igénye között. Súlyosan méltánytalan, hogy míg az örökhagyó rokonaitól tartást nem követelhet, azok hagyatékából mégis részesülnek. Az öröklési szabályokkal analóg kötelezetti sorrend a jelenlegi tartási kötelezettségek sorrendjét a kiskorú gyermek és a szülő viszonylatában valójában nem változtatja meg, hiszen a kiskorú gyermeknek sem tartásra kötelezhető leszármazója, sem tartásra kötelezhető házastársa nincs. A leszármazás rendjén számított távolságot a nemzések számának alapulvételével kell megállapítani, így egyenlő távolságra vannak a tartásra szoruló gyermekei és szülei illetve unokái és nagyszülei. A helyettesítés folytán tartásra kötelezettek természetesen ebben a tekintetben is felmenőjük helyébe lépnek, így a másik szülővel egy sorban köteles a tartásra a testvér, a nagyszülővel együtt a nagyszülő gyermeke, unokája. Megjegyzendő, hogy kiskorú oldalági rokonok tartásra általában nem kötelezhetők, ezért nagy valószínűséggel továbbra is a szülők, illetve a nagyszülők, vagy a nagyszülők gyermekei lesznek egy sorban kötelezettek.
4. A szöveg módosítása annak pontosítását és egyszerűsítését célozza.
5. A szöveg módosítása annak áttekinthetőbbé tételét célozza.
6. A (2) bekezdés elhagyását a 3. számú módosítás indokolja.

7. A tartási kötelezettségre vonatkozó szabályokból okszerűen következik, hogy a kötelezettet egyidejűleg több tartási kötelezettség is terhelheti. Ezek mindegyikének teljesítése azonban ellehetetlenítené az ő helyzetét is, ezért a tartási kötelezettség érvényesíthetőségét korlátozni kell. A javaslattal összhangban a módosítás is a jövedelem felében állapítja meg az összes érvényesíthető tartási igény legnagyobb mértékét [(1) bekezdés]. E szabályra tekintettel szükséges meghatározni a kielégítés sorrendjét: tekintettel arra, hogy a tartásra jogosultság a rászorultságtól, illetve a megelőző kötelezettek teljesítőképességétől függ, itt csak a sorrend megállapításának és a kielégítés mértéke meghatározásának elveit indokolt meghatározni [(3)-(5) bekezdés]. A leszármazás rendjén számított távolságot a nemzések számának alapulvételével kell megállapítani. A kiskorú gyermekre eltérő szabályok vonatkoznak, de a pénzben fizetendő tartásdíj mértéke itt is korlátozott [(2) bekezdés]

[A tartásra való jogosultság sorrendje: kiskorú gyermek; nagykorú gyermek; házastárs; volt házastárs; szülő; kiskorú unoka; nagykorú unoka; nagyszülő; testvér; kiskorú dédunoka; nagykorú dédunoka; dédszülő; testvér, nagyszülő kiskorú gyermeke; testvér, nagyszülő nagykorú gyermeke; kiskorú ükunoka és az ükunokánál távolabbi kiskorú leszármazók; nagykorú ükunoka és az ükunokánál távolabbi nagykorú leszármazók; ükszülő és ükszülőnél távolabbi felmenők; testvér, nagyszülő kiskorú unokája, dédszülő kiskorú gyermeke; testvér, nagyszülő nagykorú unokája dédszülő nagykorú gyermeke; testvér, nagyszülő kiskorú dédunokája, dédszülő kiskorú unokája; testvér, nagyszülő nagykorú dédunokája, dédszülő nagykorú unokája; dédszülő kiskorú dédunokája; dédszülő nagykorú dédunokája.]

8. A szöveg módosítása annak egyszerűsítését célozza.

Budapest, 2009. február 2.

dr. Rétvári Bence
Kereszténydemokrata Néppárt